

Metsästystä pintaa syvemmillä

► Kovaa kuntoa vaativan sukelluskalastuksen suosio kasvussa

Riku Rantala
HELSINGIN SANOMAT

► Vahtiveneen sireeni antaa tärykalvoja runtelevan lähtömerkin, kun nelisenkymmentä miestä ja naista syöksyy karjaidellen, harppuunat tanassa rantakalliolta mereen.

"Muistakaa Myllylä ja Tervanevan tuoksu!" joku kannustaa.

Räpylät hakkaavat raivokkaasti vedenpintaa. Joukko hajaantuu muodostelmiin, osa etenee määrätietoisesti kaukana selällä, osa polskii luotojen ja lähisaarten rantavesissä. Pian aalloilta erottaa vain oransseja merkkipöyjä ja silloin tällöin pinnalla käväiseviä päitä.

Performanssitaiteesta tilaisuudessa ei ole kyse, vaan sukelluskalastuksen PM-kisoista. Hangossa Tulliniemen saaristossa toisistaan ottavat mittaa tanskalaiset, norjalaiset ja suomalaiset vesiturheilijat. Ruotsalaisia kisoissa ei näy – laji on maassa kielletty, koska sitä pidetään raakana.

Sukelluskalastus on kuitenkin harrastajien mielestä väkemmän raakaa kuin esimerkiksi pintakalastus. Kalat otetaan heti harppuunaniskun jälkeen hengiltä puukolla, eivätkä

eväkkäät joudu kitumaan siimassa tai verkossa.

Metsästäjän vaistoja laji kuitenkin vaatii, ja kovaa kuntoa. Sukelluskalastajat harjoittelevatkin ympäri vuoden ja kisavat usein myös muissa vedenalaislajeissa, kuten oppallossa, vapaasukelluksessa ja räpyläuinnissa.

Kahtena PM-kisapäivänä on yhteensä kahdeksan tuntia aikaa hankkia mahdollisimman muhkea saalis kuuden neliökilometrin kilpailualueelta. Kuntopohjaa koetellaan, sillä kilpailuajana useimmiten uidaan kilometritolkulla, tehdään keskimäärin 140 sukellusta ja väijytään passipaikoilla henkeä pidätellen kaksikin minuuttia yhtä soittoa.

Kaloista jaetaan pisteitä saalistuksen vaikeuden mukaan, esimerkiksi siiasta saa viisi kertaa enemmän lähtöpisteitä kuin hiekkapohjilla makoilevista kampeloista. Lisäpisteitä saa kalan painon mukaan, ja vähintään kolme eri lajia pyytänyt saa bonuksen. Näin taataan se, että sukeltaja koettelee taitojaan eri syvyyksissä ja maastoissa.

Kunnon lisäksi kokemus ja ripaus kalaonnea ovat kilpailuissa valttia. Vaikka viime

Pohjoismaiden mestari, raumalainen Perti Laakso pyydysti parissa tunnissa lähes 10 kilon ahvensaaliin.

vuosina mitaleita kahminut hankolainen Matti Pyykkö kolusikin ensimmäisellä osuudella merenpohjaa peräti kahdeksan kilometrin matkan, jäi ennakkosuosikki tällä kertaa hopealle.

Ylivoimaisen voiton vei musta hevonen, maajoukueen varamiehiksi jäänyt raumalainen Perti Laakso. Mies yllätti satojen ahventen parven vain muutaman sadan metrin päästä lähtöpaikalta. Pannukarkeat kylmyyniskat päivystivät viiden-seitsemän metrin syvyydessä eivätkä paenneet, vaikka veljeä vietiin vierestä.

"Kaksi tuntia meni rytmisissä sukellus – väijyntä – ampuminen – pintaannousu. Ehdin napata parvesta 39 kalaa, sitten

harppuuna hajosi ja loppuaika meni kämmällessä", Laakso kuyailee suoritustaan.

Suomalaisen kolmoisvoiton varmisti raumalainen Kimmo Hohkuri. Norjan Jørgen Johansen jäi parhaana ulkomaalaisena neljänneksi.

Kotikenttäedun merkitys näytti vahvalta, sillä joukkuekisassakin Suomi otti kaksoisvoiton ennen norjalaisten yksösjoukkuetta ja tanskalaisten kolmosjoukkuetta.

Norjalaisen Johansenin mukaan suomalaisvesiin tottuminen ei suju käden käänteessä, sillä olosuhteet harjoitusmaastoissa Kristiansundissa ovat tyystin erilaiset.

"Täällä kalat ovat pieniä ja

näkyvyys rehevöitymisen vuoksi parhaimmillaankin muutaman metrin."

Kristiansundissa puolestaan näkyvyys on jopa 50 metriä. Siellä kalat käytännössä uidaan kiinni.

Vaikka Pohjoismaissa sukelluskalastus onkin kasvattanut suosiotaan viime aikoina, kisat järjestetään vielä talkoohengessä ja rakkaudesta lajiin. Ensivuonna aiotaan merta edemmäs kalaan lähettämällä Suomen, Tanskan ja Norjan maajoukkueet MM-kisoihin Brasiliaan.

Lajin eurooppalaisissa suurmaissa Ranskassa, Italiassa ja Espanjassa on ammattilaisiaikin. Heitä sponsoroivat sukellusvarustevalmistajat, ja maiden mestaruuskisoissa on muhkeitakin rahapalkintoja.

Norjalaiset kertovat huvittuneina, kuinka ranskalaisjoukkue saapui Kristiansundin kilpailuihin huippuvarusteineen – mukana joukkueella oli myös oma lääkäri. Helsingiläisjoukkue Team Kampela puolestaan tyytyi pieneen vaaleanpunaiseen lääkelaukkuun, jonka kylkeen oli tekstattu "Kari-Pekka Kyrö".

► Lisätietoja sukelluskalastuksesta saa Suomen Urheilusukeltajain Liitosta sekä internetistä osoitteista www.teamkampela.com ja www.spearfishing.com.